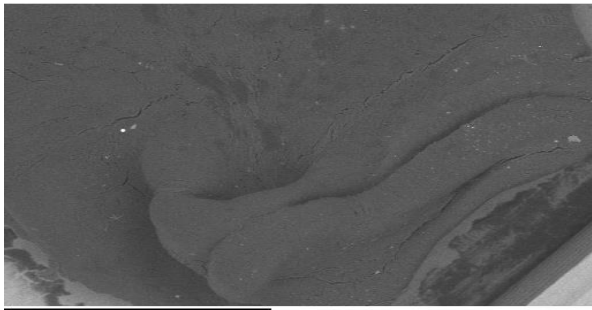
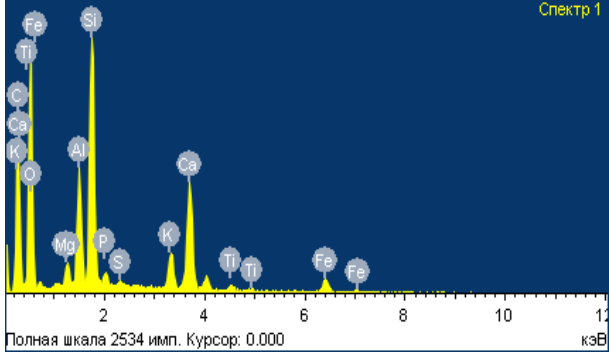
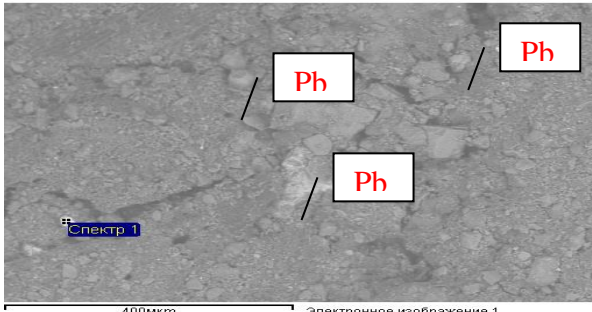
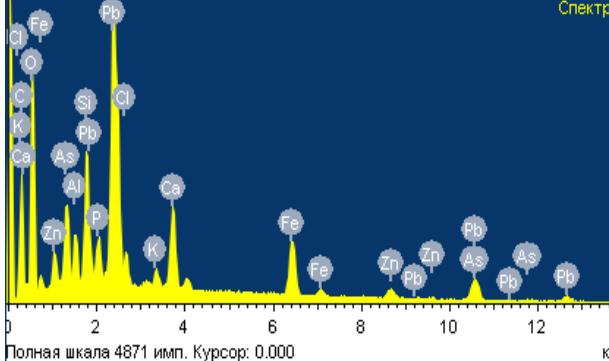

БҰЗЫЛҒАН ЭКОЖҮЙЕЛЕРДІҢ БИОИНДИКАЦИЯСЫ МЕН БИОРЕМЕДИАЦИЯСЫНДА ЛУМБРИКОФАУНАНЫ ҚОЛДАНУ

Мәселенің өзектілігі: жауын құрттары топырақ экожүйесінің құрамдас бөліктерінің бірі болып табылады және химиялық элементтерді түрлендіруде маңызды рөл атқарады. Органикалық субстраттарды өңдеу нәтижесінде лумбрикофауна топырақта биогендік элементтердің қол жетімді формаларын қалыптастырады, осылайша топырақ биоценозының тіршілік әрекеті үшін қолайлы жағдайлар жасауға ықпал етеді. Жауын құрттарына ауыр металдардың әсерін зерттейтін бірқатар зерттеулер белгілі. Жаңбыр ормандарының ластанған топырақтарынан мыс, қорғасын және мырыш жинақтауда жауын құрттарының рөлі анықталды.

Зерттеудің мақсаты: Бұзылған экожүйелердің биоиндикациясы мен биоремедиациясындағы жауын құрттарының рөлін зерттеу.

а	б
Контроль	
а	б
Опыт	

Тіндерде қорғасын иондарының жиналуы лумбрицид

Алынған нәтижелер:

1. Түркістан облысының әртүрлі топырақ түрлерінде лумбрицидтің таралуы зерттелді;
2. Түркістан облысында лумбрицидтің 6 түрі өмір сүретіні анықталды;
3. Мұнаймен ластанған топырақты биоиндикациялауда жауын құрттарының рөлі анықталды;

4. ICP және REM талдауларының нәтижесінде құрт тіндерінде қорғасын мен кадмий иондарының жинақталу фактісі анықталды.

5. Топырақтың ауыр металл иондарымен және мұнай өнімдерімен ластану деңгейін биотестеу әдісі жасалды.

Жетекшісі: Б.Ғ. д., профессор Исаева А. У.

Орындаушылар: Т. Ғ. К., доцент Кенжалиева Г., Дабылова Ж., Байботаева А.

Одан шығады

Нәтижелерді коммерцияландыру. Қалдықтарды вермикомпосттау әдісі Шымкент қаласының фермерлік шаруашылықтары мен қалалық тазарту құрылыстарында пайдалану үшін ұсынылады..

Одан шығады

Патенттік қауіпсіздік. ҚР өнертабысына 1 патент бар.

№ п/п	Атауы	Шығу деректері	Авторлар
1	Способ биотестирования токсичных концентраций нефтепродуктов и тяжелых металлов в почве.	Инновационный патент №23579 от 15.12.2010 бюл.12	Исаева А.У., Бишимбаев В.К., Кенжалиева Г.Д., Ембердиев А.Ж., Жаркимбеков С.У., Манапова Н.М.